N°. 566. **DE GRONDWET.** 1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

WOENSDAG 21 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,**
Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau **De Grondwet,**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . . .
Voor elken regel meer. . . . . . .
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Is het vreemd, dat wij in den tegenwoordigen tijd [illegible] de hand uitstrekken naar het programma, dat het April-Ministerie in 1853 openbaar maakte, als wij, zoo dikwerf, in twijfel worden gebragt, of zijne handelingen daarmede overeenstemmen; of het nu, met een terugblik op zijne vroegere woorden, vrijmoedig zou *kunnen* verklaren, dat zijne daden daarmede niet in strijd zijn?

Dat programma toch deed verwachtingen ontstaan, aan wier verwezenlijking wij, van het eerste oogenblik, getwijfeld hebben; doch die door de organen van het Ministerie ten allen tijde zijn voorgesteld als de kenmerkende karaktertrekken *van eene nieuwe rigting*, welke zich in de plaats van eene "versletene" had gesteld.

Tot die verwachtingen behoorde ook, naar ons inzien, eene wijziging, of liever *eene geheele omwerking* der organieke staatswetten, welke onder het vorig Ministerie zijn tot stand gekomen. Er was twijfel geopperd, "of men de voorschriften der Grondwet wel in "dien zin opvatte en toepaste, waarin zij is ontworpen, "overwogen en vastgesteld". De nieuwe Ministers, en daaronder ook de HH. van Reenen, van Hall en Donker Curtius, meenden "te kunnen wijzen naar artt. "131 en 140 der Grondwet, met het oog op sommige, "weinig milde bepalingen der daaruit voortgevloeide "wetten". Zij wachtten overigens minder inmenging "van het centraal gezag, en eene mildere toepassing "van de bepalingen der Grondwet en van de daaruit "voortvloeijende organieke wetten, *betreffende de huis- "houding van de gewesten en van de gemeenten in den "staat*, allezins raadzaam".

In volkomen overeenstemming met die verwachtingen kon men bij vele gemeente-besturen eene neiging bespeuren, om, zooveel mogelijk, lijdelijk af te wachten, wat de Regering, althans ten aanzien van de Gemeentewet, doen zou en, in ieder geval, zich niet te overhaasten met de stipte inachtneming der termijnen, binnen welke de taak der herziening van strafverordeningen en belasting-reglementen moest zijn vervuld. Ja, bij enkele scheen er geen vrees, om zich het verwijt van misbruik der bevoegdheid op den hals te halen, wanneer men zelf de eerste hand zou slaan aan het gebouw, dat men, om eene vroeger gemaakte vergelijking te bezigen, liever met mat glas zag omringd, dan prijs gegeven aan het onbelemmerd toezigt van iederen voorbijganger. In allen gevalle was een gereed middel voorhanden, om, wat de heffing van plaatselijke belastingen betreft, te beproeven de daarvoor gestelde regels te ontduiken.

De constitutionnele dagbladpers heeft gestadig op het ijdele van zulke verwachtingen gewezen, en op het gevaar tevens, dat er in elke wijziging of afwijking gelegen lag. Niet omdat zij de organieke wetten onberispelijk en voor verbetering onvatbaar achtte; van welken menschelijken arbeid zou zóó iets kunnen gezegd worden? maar omdat zij de veranderingen, die men verlangde, te onbepaald en te onbestemd verklaarde; omdat zij begreep, dat in dien wensch naar verandering *niet* eene zucht tot *verbetering*, maar eene reactionnaire, soms ook revolutionnaire strekking zich openbaarde, welke, werd zij in haren oorsprong niet dadelijk gestuit, van verstrekkende gevolgen kon worden, die het algemeen belang de meeste nadeelen zouden doen ondervinden.

Zoo hebben wij ook vroeger in bijzonderheden aangetoond de onhoudbaarheid der gronden, waarop *de Gemeenteraad van 's Gravenhage* zijn oordeel deed rusten, dat de residentie behoorde tot die gemeenten, in wier belang, *uit hoofde van bijzondere omstandigheden*, van sommige bij de Gemeentewet gestelde regels, moest worden afgeweken. De *Nieuwsbode* betoogde daarentegen — met ons lijnregt in strijd — het *onmogelijke*, om de "regelen, bij de Gemeentewet vastgesteld nopens "de plaatselijke belastingen, in toepassing en ten uitvoer te brengen". Gelijk in alles, bleef *de Nieuwsbode* ook hier, bijkans alléén staan in het land, en wij meenen het zonder aanmatiging te kunnen zeggen, dat het, welligt aan de krachtige taal van die bladen, welke op de stipte opvolging der organieke wetten aandrongen, is toe te schrijven, dat er geen *getal* kan genoemd worden van gemeente-besturen, die de, bij art. 255 der Gemeentewet bepaalde bijzondere wetten, in het belang hunner gemeenten, hebben ingeroepen.

Eenige dagen geleden, heeft de *Nieuwsbode* zelf de veroordeeling zijner belagchelijke oppositie tegen de Gemeente-wet, in het volgende berigt moeten bekend maken.

"Wij vernemen, dat bij de Hooge Regering zwarig"heid bestaat om gevolg te geven aan het adres van "den Gemeente-raad te 's Gravenhage, waarbij die Raad "Z. M. den Koning verzocht, aan de Staten-Generaal "een ontwerp van wet voor te dragen, waarbij, uit "hoofde van *bijzondere omstandigheden*, aan deze ge"meente zoude worden vrijgelaten af te wijken van de "bij de artt. 244, 246 en 254 (1e zinsnede), der Ge"meente-wet gestelde regelen op het stuk van plaatse"lijke belastingen. Het schijnt, dat men zoo gaaf er "niet in kan toestemmen, dat er *bijzondere omstandig"heden* van GENOEGZAAM OVERWEGENDEN AARD aanwezig "zijn, om van de bestaande regels af te wijken."

Dit berigt bevestigt, in alle opzigten, het door ons ontwikkelde gevoelen, dat ter kwader ure aanleiding gegeven is, om op eene *gave* inwilliging van het verzoek tot ter-zijde-stelling der wettelijke regels te rekenen, en er dus minder behoefde gelet te worden op *bijzondere* omstandigheden van overwegenden aard, ter verkrijging der dispensatie, welke men verlangde. Maar dat berigt verblijdde ons bovendien; omdat de innerlijke waarde der Gemeente-wet voor verdere aanrandingen van dien aard, daardoor krachtig wordt beveiligd, en vele Gemeente-raden, die tot nog toe de herziening van het plaatselijk belastingstelsel hunner Gemeente op de lange baan hebben geschoven, nu eene aansporing ontvangen om de hand te slaan aan de vervulling der hun opgelegde gewigtige taak.

Wanneer wij, derhalve, met genoegen bespeuren, dat, wat het Departement van Binnenlandsche Zaken betreft, geene algeheele verandering schijnt te zijn gekomen in de rigting, die, onder het vorig Ministerie heerschte, ten aanzien van de handhaving en uitvoering der Gemeente-wet: wij betreuren het van den anderen kant, dat die rigting nogtans door den Minister schijnt te worden verlaten in die gevallen, waar men zich, uit gemis aan voldoende zelfstandigheid, tot eene transactie van beginselen laat leiden. Op die wijze gaat de kracht van beginselen, aan wier heilzame werking men zelf hulde brengt, grootendeels verloren. Wij meenen het dan ook aan diezelfde zwakheid te moeten toeschrijven, dat nog geene beschikking genomen is op het adres van den Gemeenteraad van Amsterdam, van gelijke strekking als dat van de residentie. Gaarne gelooven wij, dat er zelfstandigheid en moed toe vereischt worden, om eene beslissing te nemen, in strijd met vroegere sympathiën en antecedenten; maar te krachtiger zou de Minister zich betoonen, en te verdienstelijker zou hij zich maken, als hij daarvoor niet terugdeinsde.

Wat zal nu *de Nieuwsbode* van de genomene beschikking zeggen? Tot nog toe schijnt het blad door de veroordeeling zijner politiek van "hoogerhand" ten eenenmale verstomd geraakt.

Meermalen, wanneer er sprake is van de invoering en invordering van *directe* belastingen, wordt geklaagd over de moeijelijkheden, welke de mindere standen ondervinden, om geregeld hun maandelijks verschuldigde bij den Rijks-Ontvanger te voldoen, tegenover het meer gemakkelijke, dat de heffing van accijnsen in zich bevat wanneer de belasting ongemerkt en ongevoelig wordt betaald. Men wijst dan nog daarenboven op de kwade posten, welke op de invordering der directe belastingen vallen.

De ongegrondheid van die bezwaren is herhaaldelijk aangetoond; maar men komt er evenwel telkens op terug. Redeneringen schijnen weinig af te doen. Het is dan ook aangenaam als men op *feiten* kan wijzen; en zoo maken wij ook van de gelegenheid gebruik tot mededeeling van twee resolutiën van den Minister van Financiën, waarvan de eerste betrekking heeft tot de bepaling van het bedrag, dat de gemeenten moeten deelen in de kwade posten van de personele belasting en het patentregt, dienst 1851—52. Uit die resolutie (waarin overigens *eene groote onnaauwkeurigheid gevonden wordt*, daar er geene gemeenteopcenten op het patentregt geheven worden) blijkt, dat het bedrag der kwade posten in de *aanzienlijke* gemeenten nog *beneden de* $1\frac{1}{2}$ *pct.* is van het beloop der kohieren.

De tweede resolutie deelen wij liefst in haar geheel mede:

"De Minister van Financiën heeft aan de onderschei"dene heeren Arrondissements-Directeurs der directe "belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, "doen afgaan de volgende missive:

"Zoo als mij gebleken is, hebben *niet weinig* ont"vangers de gewoonte, om, *met betrekking tot de in"vordering der directe belastingen en meer bepaald van "de grondbelasting*, AANZIENLIJKE belastingschuldigen, "bij *achterlijkheid* in de aanzuivering van verschenen "termijnen te *sparen*, zoodat zij, in plaats van de ver"volgingsmiddelen, *die de wet aan de hand geeft*, tijdig "en geregeld toe te passen, de betaling veeleer lijdelijk "schijnen af te wachten.

"Daargelaten de ongunstige indruk, die *bij eene meer "behoorlijke uitvoering der wet, ten aanzien van andere "belastingschuldigen*, van zulk eene ongelijkmatige be"handeling het gevolg moet zijn, ontstaan uit die ge"woonte ten kantore der ontvangers min of meer aan"zienlijke *restanten*, die evenwel, *uithoofde van door "andere gedane voorbetalingen*, niet altijd in het oog "vallen."

"Het is mijn wensch, dat deze staat van zaken een "einde neme, en dat de ontvangers algemeen en *zon"der aanzien van personen*, dáár waar achterlijkheid be"staat, tijdig en geregeld vervolging instellen."

Naar het schijnt is de "tegenovergestelde rigting" tot bij de ontvangers doorgedrongen, en hebben ze gemeend, dat wanneer *de groote familiën* door de Regering begunstigd worden, de *rijken* wel wat mogen worden ontzien.

Wij danken den Minister van Financien, dat hij het schreeuwende onregt geconstateerd heeft en eene poging aangewend, om het te keer te gaan.

Ziet, wanneer nu de invordering geschiedt *partijdig* en ten gunste van de meer aanzienlijken, dan wordt zij impopulair.

Als de mindere standen *dadelijk* bij verzuim worden vervolgd en de aanzienlijke belastingschuldigen worden *ontzien*, dan worden de zaden van wrevel en onwil gestrooid.

Als *het Rijk* eerbied betoont voor de achteloosheid der aanzienlijken in het voldoen van de door hen verschuldigde belastingen, kan de ambachtsman ook op geene stipte en spoedige betaling rekenen.

En toch zijn de *oninbare* posten zoo weinig!

Faalt men dan niet menigmaal in zijn oordeel over het gevoel van regt en billijkheid, over de beginselen van eerlijkheid en goede trouw *van de mindere volksklassen?*

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Er zijn uit Weenen geene latere berigten bekend geworden dan die wij gister mededeelden. Wij weten derhalve niet of de Russische plenipotentiarissen Zaturdag jl. het protocol onderteekend hebben, dat de uitlegging der vier waarborgen moet bevatten, reeds mondeling door de twee vertegenwoordigers van Rusland aangenomen.

Het schijnt ons zelfs, dat de zaken niet zoo spoedig gaan. Het is allerwaarschijnlijkst, dat de heeren Titoff en

Gemeenschap wel eenige bedenkingen en aanmerkingen zullen in het midden brengen, ten aanzien van het document waarvan hier sprake is. Het zou derhalve niet bevreemdend zijn te vernemen, dat er zich eenige oneenigheid heeft geopenbaard. Maar het zou ook praemature zijn zich hierdoor te laten afschrikken en daaruit de gevolgtrekking af te leiden, dat de onderhandelingen doelloos zouden zijn. Het zou even gewaagd en onvoorzigtig zijn om uit de verstandhouding, welke tusschen de plenipotentiarissen bestaat, het besluit op te maken, dat de vrede niet meer twijfelachtig is.

Omtrent de onderhandelingen met Pruissen steeds twijfel en onzekerheid.

Niets doet blijken, dat er eene schikking zal plaats hebben en van eene openlijke vredebreuk is er evenmin sprake.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat van wege de Russische regering eene circulaire is uitgevaardigd, gerigt aan de vertegenwoordigers van Rusland in het buitenland, inhoudende, dat het de roeping van den nieuwen Czaar is den vrede te herstellen en de integriteit van het Russische rijk te handhaven.

Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat het stoffelijk overschot van Keizer Nicolaas Zaturdag ochtend met de voorgeschreven plegtigheden ter aarde besteld is. De grootvorsten Nicolaas en Michael waren daarbij tegenwoordig. De tallooze bijeengekomen menschenmassa gaf de uitstekendste blijken van gehechtheid aan het keizerlijk huis.

Men gerucht wil, dat Keizer Napoleon den 24 dezer naar de Krim zal vertrekken. Den 19 hield hij eene revue over de grenadiers der garde, die zich op 29 dezer naar het Oosten zullen begeven.

Heden zou hij eene revue over de garde houden, die eerstdaags naar de Krim vertrekt. Volgens een ander gerucht zou de Keizer naar Londen vertrekken. Het spreekt van zelf, dat wij ons bij de *enkele vermelding* dezer tegenstrijdige berigten bepalen.

De berigten van het oorlogstooneel bepalen zich, sedert gister bij een rapport van den vice-admiraal Bruat door den Franschen *Moniteur* medegedeeld, en waarin deze opperbevelhebber der Fransche zeemagt in de Zwarte zee, verslag geeft van eene verkenning door twee stoomschepen gedaan, de *Fulton* een Fransch, en de *Leopard* een Engelsch schip. Eenige kanonschoten zijn gewisseld met eene Russische kolonne.

Men verwacht steeds de bevestiging of ontkenning van de schermutseling, die, volgens eene depêche, ook door ons medegedeeld, echter onder voorbehoud, voor Eupatoria zou hebben plaats gehad.

De Eerste Kamer van Pruissen heeft in hare zitting van den 17den het onderzoek van het wetsontwerp op de echtscheiding ten einde gebragt, en de Tweede Kamer dat op het jagt-privilegie. Beide Kamers zullen thans moeten stemmen over deze beide wetsontwerpen in hun geheel.

De conferentien, welke te Milaan geopend waren tusschen de afgevaardigden van den Zwitserschen Bond en den burgerlijken gouverneur van Lombardije worden thans weder voortgezet, nadat zij gedurende tien dagen waren afgebroken, zoowel ten gevolge der eisch van Oostenrijk ter zake van de schadevergoeding door Tessin gevorderd, voor de uitdrijving der Lombardische Capucijnen, als tengevolge der gebeurtenissen waarvan dit kanton het tooneel was.

De Sardinische senaat heeft den 14en het wetsontwerp op de kloosters ten einde gebragt.

Het is te verwachten, dat de Commissie, belast met het uitbrengen van verslag over deze zaak, talrijke en gewigtige wijzigingen zal voorstellen in het ontwerp, zoo als het door de Kamer van Afgevaardigden is aangenomen.

Om tot eene oplossing van dat allezins moeijelijk vraagstuk te geraken, zullen de beide Kamers elkander wederkeerig concessiën moeten doen. De groote meerderheid, welke zich in de Kamer van Afgevaardigden vóór het regerings-ontwerp verklaarde, blijft een waarborg, dat die concessiën, om door diezelfde vergadering aangenomen te worden, niet van dien aard kunnen zijn, dat het beginsel dier wet eenige wijziging onderga, of dat de uitkomsten, welke de regering zich van dit wets-ontwerp heeft voorgesteld, niet te verkrijgen zullen zijn.

De inscheping van het Sardinische expeditie-corps, naar de Krim, zal waarschijnlijk tusschen 1 en 10 April plaats hebben.

Volgens tijdingen uit China van 22 Januarij is de admiraal Laguerre in den voortgang der insurgenten tusschen beide gekomen, ten einde het Fransche consulaat te Shangai te beschermen. Eene afdeeling keizerlijke troepen, ondersteund door een detachement der Fransche flotille heeft op die stad storm geloopen. Na eerst daarin geslaagd te zijn, zijn die troepen later terug geslagen. De keizerlijken zijn daarop in wanorde uiteen gegaan, doch de Franschen hebben zich in goede orde weder ingescheept, hunne stukken geschut en gewonden met zich nemende. De verliezen, door de beide Chinesche partijen daarbij geleden, zijn aanzienlijk. De insurgenten hebben Nankin en verscheidene andere handelssteden verwoest en geplunderd. Den 20 Januarij hebben zij een aanval tegen Canton hervat. De zeeroovers gaan voort met groote verwoestingen aan te rigten, en de beide partijen plegen wederkeerig de hevigste buitensporigheden.

Volgens eene depeche uit Triëst, door de Duitsche dagbladen medegedeeld, zou het Fransch detachement, dat bij den aanval te Shangai opereerde 13 man en 2 officieren verloren hebben.

In Belgie blijft de ministeriële crisis steeds voortduren. Men hoopt, dat de heer Dedecker er in moge slagen, een nieuw ministerie zamen te stellen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Voorloopig Verslag omtrent het wetsontwerp, houdende regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst.

§ 1. De overweging van het wetsontwerp in zijn geheel heeft in twee afdeelingen de aandacht doen vestigen op het verband, waarin het staat tot de zoogenaamde algemeene geneeskundige staatsregeling. Er waren leden, die liever gezien hadden dat de wettelijke regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst een onderdeel hadde uitgemaakt van de nog steeds verwacht wordende wetten op het geneeskundig staatsbestuur, op de uitoefening der geneeskunst en op de uitoefening der artsenijbereidkunst. Het valt toch niet te ontkennen, dat het onderwerp der wetsvoordragt behoort tot het algemeen gebied der medische wetgeving, en in stede nu van de verschillende onderdeelen dier wetgeving gezamenlijk en in hun verband te behandelen; in plaats van eerst de algemeene beginselen te vestigen, die gelijkelijkelijk voor elk onderdeel der geneeskundige wetgeving moeten gelden en vervolgens te regelen wat eigen is aan ieder bijzonder onderdeel wordt hier juist een tegenovergestelde weg ingeslagen, en, zonder verband tot de toekomstige algemeene regeling der geneeskundige aangelegenheden, de afzonderlijke regeling voorgesteld van een onderwerp, blijkbaar tot het gebied dier aangelegenheden behoorende. Het kan niet missen, of daardoor zal menig gewigtig vraagstuk van medische wetgeving, hetwelk ook en voornamelijk tot het terrein van de zaken der menschelijke geneeskunst behoort en eerder op dat terrein had moeten worden beslist, gepraejudicieerd worden. Men behoeft daaromtrent slechts te wijzen op hetgeen in het aangeboden wets-ontwerp den verkoop en de aflevering van geneesmiddelen, de voorzorgmaatregelen ten aanzien van vergiften, de omschrijving der kenmerken van uitoefening der veeartsenijkunst betreft. Het naauwe verband van het toezigt op de uitoefening der veeartsenijkunst met dat waaraan de uitoefening der menschelijke geneeskunst behoort te worden onderworpen, schijnt mede eene gelijktijdige regeling van die twee onderwerpen aan te bevelen. Dat verband, gelijk dit nader uit dit verslag zal blijken, is bij deze afzonderlijke regeling der veeartsenijkunst uit het oog verloren.

Ook de Regering schijnt vroeger de meening te zijn toegedaan geweest, dat de uitoefening der veeartsenijkunst gelijktijdig met de regeling der overige medische aangelegenheden behoorde plaats te hebben. Althans bij de beantwoording van het verslag der Tweede Kamer over de begrooting van het Departement van Binnenlandsche Zaken voor 1851, gaf het toemalige hoofd van dat departement te kennen, dat het Gouvernement zich voorstelde tot opheffing van het bezwaar, dat het beroep van veearts over het algemeen geen genoegzaam middel van bestaan oplevert, eene beperking der bevoegdheid tot uitoefening der veeartsenijkunst in het wets-ontwerp op de uitoefening der geneeskunst voor te stellen. En de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken schijnt vroeger evenzoo over de zaak gedacht te hebben. Immers bij de behandeling der begrooting van zijn departement voor 1854 gaf de Minister, sprekende van een wets-ontwerp tot wering der empirici, te kennen, dat hij zoodanig ontwerp bij zijne optreding in gereedheid had gevonden; dat daarin echter een beginsel werd toegepast, dat insgelijks moest voorkomen in de wet op het zoogenaamde medische staatsbestuur, en dat hij, om die zaak niet te praejudicieren, aan dat wetsontwerp geen verder gevolg had gegeven.

Afgescheiden van de tot hiertoe ter sprake gebragte bedenking, werd in eene der afdeelingen, waar zij gemaakt was, gewezen op de vertraging, welke de indiening der algemeene medische wetgeving nog altijd onderging. Had men met genoegen in de Beantwoording van het Voorloopig Verslag over de begrooting van het Depart. van Binnenl. Zaken voor 1855 en in de beraadslaging over die begrooting bij de Tweede Kamer, de verklaring des Ministers vernomen »dat de Reg. zich met dat onderwerp bezig hield en *weldra* in de gelegenheid hoopte te zijn eene wet op dat stuk aan te bieden;« het antwoord door den Min. bij de beraadslaging over diezelfde begrooting in de Eerste Kamer gegeven op eene interpellatie te dezer zake tot hem gerigt, waarin de voorbereiding der bedoelde wetsontwerpen wordt voorgesteld als eene werkzaamheid van grooten omvang, die niet zoo gemakkelijk en spoedig kan worden ten einde gebragt, moet noodwendig de hoop op eene spoedige vervulling der vroegere belofte merkelijk doen verflaauwen, en regtvaardigt een herhaald aanzoek bij de Reg., om voorziening in deze dringende behoefte niet langer achterwege te laten.

§ 2. Sommige leden hebben geklaagd over de buitengewone schraalheid der Memorie van Toelichting. Het geldt hier eene zaak, die voor de eerste maal hier te lande een onderwerp van regeling bij de wet uitmaakt. Men mag daarom verwachten, dat de Kamer beter, dan hier geschied is, door de Regering zou worden voorgelicht. De belangrijkste vraagstukken althans, zoo als die betreffende de noodzakelijkheid om de uitoefening der veeartsenijkunst voortaan aan vaste regels te onderwerpen, de aan de veeartsen toe te kennen bevoegdheid om geneesmiddelen te verkoopen, het ambtelijk toezigt, dat de Regering over hun bedrijf wenscht in te stellen, hadden grondiger ontwikkeling verdiend. Indien de Regering dieper in het onderzoek dier vraagstukken ware doordrongen, dan men geregtigd is met het oog op de Memorie van Toelichting te onderstellen, zij zoude welligt ook door inlichtingen van statistieken aard de Kamer tot eene grondiger oordeelvelling op sommige punten hebben in staat gesteld. Immers om behoorlijk de behoeften te kennen, waarin door de geexamineerde veeartsen moet worden voorzien, is meer noodig dan de enkele opgave, bij de toelichting van art. 24, dat het aantal geexamineerde veeartsen door dat van de zoogenaamde empiristen thans meer dan vijf maal wordt overtroffen. Daartoe ware de mededeeling wenschelijk geweest van het getal geëxamineerde veeartsen en van dat der empirici in de verschillende provincien, welligt zelfs van de verhouding der geexamineerden in iedere provincie tot den veestapel. Zoo zoude over het vraagstuk van den verkoop en de aflevering van geneesmiddelen door de veeartsen licht verspreid worden door de inlichtingen, welke de statistiek kan leveren omtrent de gelegenheid vooral ten platten lande, om zich de voor veeziekten dienende geneesmiddelen bij apothekers en andere tot den verkoop van geneesmiddelen bevoegde personen te verschaffen. Gaarne zouden de hier bedoelde leden zien, dat de Regering aan het verlangen om inlichtingen van den evengemelden aard te ontvangen kon voldoen. Meer algemeen is de wensch, om eene naauwkeurige opgave te bekomen van het getal geëxamineerde veeartsen en van de zoogenaamde empiristen.

Met hetzelfde doel, om betere voorlichting te erlangen, vroeg men eene opgave van de verordeningen en administrative voorschriften, die hier te lande omtrent de uitoefening der veeartsenijkunst bestaan, en zal men tevens gaarne de overlegging zien van de zoodanige, welke in geene der bekende verzamelingen van wettelijke verordeningen te vinden zijn.

§ 3. Onderscheidene leden zijn van oordeel, dat het wetsontwerp is onvolledig. Zij zagen daarin meer een zamenstel van maatregelen tot wering der *empirici* dan eene volledige regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst. Tot zoodanige regeling toch behoort de organisatie van het veeartsenijkundig onderwijs, en van het examen, dat de voorwaarde moet zijn der bevoegdheid tot uitoefening; daartoe behoort verder eene behoorlijke organisatie van het ambtelijk toezigt over de uitoefening der veeartsenijkunst en van de veeartsenijkundige politie. Dit alles wordt bij deze wetsvoordragt òf slechts ten halve, door verwijzing naar algemeene maatregelen van inwendig bestuur, òf in het geheel niet geregeld. Daarentegen wordt in het ontwerp de regeling aangetroffen van sommige punten, die, naar het oordeel van enkele leden, van ondergeschikten aard zijn en gevoegelijk aan reglementen van algemeen bestuur hadden kunnen worden overgelaten. Ten bewijze beriepen zij zich op de artt. 4, 6 en 10. De onvolledigheid der wetsvoordragt viel, naar het oordeel der hier bedoelde leden, vooral in het oog, wanneer men haar vergeleek met de Belgische wet *sur l'exercice de la médécine vétérinaire* van 11 Junij 1850, welke de Regering zich blijkbaar tot voorbeeld had gesteld bij de vervaardiging van haar wetsvoorstel, dat echter in volledigheid bij die wet achterstaat, ook wat betreft het onderwerp van de uitoefening der veeartsenijkunst in meer beperkten zin, gelijk nog nader uit dit verslag bij de behandeling der artikelen zal kunnen blijken.

§ 4. In al de afdeelingen is het hoofdbeginsel van het wetsontwerp, de beperking van de vrije en onbelemmerde uitoefening der veeartsenijkunst door elk, die zich daartoe geroepen acht, ter sprake gekomen.

Onderscheidene leden hebben zich met dat hoofdbeginsel niet kunnen vereenigen. Het wetsontwerp berust, naar hun oordeel, op het verkeerde stelsel dat de Staat alles moet reglementeren. Als dat stelsel in zijne algemeenheid zal worden toegepast, zal eindelijk niemand meer het regt hebben om zijn eigendom naar zijn goeddunken te gebruiken en zelfs te misbruiken. Elk eigendom is een onderdeel van den nationalen Rijkdom. Meent de Regering dus voor het behoud en de goede verzorging van dien rijkdom te moeten waken, er zal geen einde zijn aan de beperking van het eigendomsregt in het openbaar belang. Dan zal men, omdat de bosschen evenzeer zijn een bestanddeel van het nationaal vermogen als het vee, met der tijd welligt tot conservatie daarvan en tot behoorlijke verzorging van den houthak, geëxamineerde houthakkers, misschien zelfs rijkshouthakkers zien te voorschijn komen. Eene zoodanige voogdij door den Staat over het bijzonder eigendom uitgeoefend gaat te ver. Men wil niet ontkennen, dat voor de geneeskunst der dieren wetenschappelijke opleiding is eene wenschelijke zaak. Men mag dan ook gaarne lijden, dat de Staat de gelegenheid tot die opleiding verschaffe en zelfs voorregten verbinde aan de uitoefening der veeartsenijkunst door degenen die wetenschappelijke vorming genoten hebben; voorregten, die zouden kunnen bestaan in toelagen van rijkswege verleend, in het regt om uitsluitend gebezigd te worden daar waar de veeartsenijkunst in het belang van den Staat moet worden te baat genomen. Maar dit alles kan en moet te zamen gaan met vrijheid aan ieder ingezeten gelaten, om zijn vee te laten genezen, die hem voorkomt daartoe het meest geschikt, en op de wijze, die hij gelooft in zijn belang het meest dienstig te zijn. Is het dan werkelijk meer in het belang van den veehouder om een wetenschappelijk opgeleiden veearts dan een empiricus te gebruiken, dan zal de meerdere waarde der wetenschap van zelf die kracht uitoefenen en dat gevolg te weeg brengen, dat men nu tracht te bereiken door wettelijke bepalingen, die nodeloos dwang opleggen. Wat de wet scheppen wil, is eene monopolie, dat op het gebied der veeartsenijkunst daarom te eerder verwerpelijk is, omdat de ondervinding leert, dat hier de practijk, de ervaring in de behandeling van veeziekten opgedaan, meestal meer waarde heeft dan wetenschappelijke opleiding; dat die practische blik, vooral van zooveel belang bij de diagnose

der uitlaten, dikwerf meer gevoelen wordt bij die zoogenaamde empirici, dan bij de veeartsen, die aan de Utrechtsche school zijn opgeleid. Het is daaraan dan ook en niet zoo zeer aan vooroordeel dat moet worden toegeschreven de weerzin, dien de landlieden over het algemeen hebben om geëxamineerde veeartsen te gebruiken, en dat zij de voorkeur geven aan die lieden, wier practische kennis, gesteund door hunne eigene ondervinding, hen meestal spoediger, gemakkelijker en vooral *veel goedkooper* hun doel doet bereiken. Onder de leden, die het hier ontwikkelde gevoelen voorstaan, waren er die zich op het voorbeeld van Engeland beriepen, waar vrije uitoefening der geneeskunst, van menschen zoowel als van dieren, zoover men wist, nooit nadeelig had gewerkt.

De meerderheid der leden, die aan het onderzoek in de afdeelingen deel genomen en zich over de zaak uitgelaten hebben, was voor het hierbedoelde hoofdbeginsel der wet gestemd. Naar hun oordeel berust de geheele redenering der bestrijders van het beginsel op het dwaalbegrip, dat de Staat niet alleen niet verpligt zou zijn kwakzalverij te weren, maar zelfs bevoegd, haar in bescherming te nemen. Wanneer de veeartsenijkunst eene kunst is tot wier uitoefening wetenschappelijke opleiding eene eerste vereischte is — en om zich daarvan te overtuigen heeft men slechts te raadplegen het van regeringswege vastgestelde programma van het onderwijs aan de veeartsenijschool, zoo als dit wordt medegedeeld in de *Staats-courant* van 17 September 1851, — dan mag de Staat niet dulden dat onkundigen haar uitoefenen; dat kundig en onkundig op het gebied der veeartsenijkunst volkomen gelijk zal staan. In het tegenovergestelde sijsteem zou men evenzeer het *laissez faire* op de geneeskunst van menschen moeten toepassen.

De tusschenkomst van den Staat wordt hier gevorderd in openbaar belang. Niemand zal ontkennen, dat de landbouw in een gewigtig nationaal belang; dat de veeteelt daarvan een belangrijk onderdeel uitmaakt; dat derhalve ook het behoud en de verbetering van den veestapel is een algemeen belang. Dat belang nu zal dan alleen krachtig bevorderd worden, wanneer wetenschappelijk gevormde veeartsen hunne kennis wijden niet alleen aan de behandeling van het zieke vee, maar ook aan veeteelt, gezondheidsleer en verbetering der rassen. Maar dan kan het ook geen twijfel lijden dat het openbaar belang den Staat de zorg oplegt, dat geen ander de veeartsenijkunst uitoefene dan die daartoe door opleiding en examen gebleken is de vereischte bekwaamheid te bezitten. Het regt van den ingezeten om zijn eigendom te gebruiken en te misbruiken kan nooit aan den Staat de bevoegdheid ontnemen om, waar het openbaar belang het vordert, het gebruik van en de beschikking over den eigendom aan zekere regels te onderwerpen. In dien zin alleen erkent art. 625 van het Burg. Wetboek het eigendomsregt.

Ook nog uit meerdere oogpunten wordt hier het belang van den Staat, om vrije uitoefening der veeartsenijkunst te weren, blijkbaar. De Staat besteedt jaarlijks ƒ 20,000 aan de veeartsenijschool. Waartoe die uitgaaf, zoo zij niet dienen moet om aan den landbouw kundig gevormde veeartsen te verschaffen? Maar wanneer door toelating van geëxamineerde en niet-geëxamineerde veeartsen op gelijke lijn de Staat erkennen moet dat hier kunde en onkunde dezelfde waarde heeft, dan mag men vragen, of niet de kosten, om de veeartsenijschool besteed, nutteloos besteed worden. En de ondervinding is daar, om den kwijnenden toestand dier instelling te bewijzen, juist ten gevolge van de vrije uitoefening der veeartsenijkunst. Omdat het beroep van veearts wegens de schadelijke concurrentie der empirici over het algemeen geen genoegzaam middel van bestaan oplevert, is sedert 1841 het getal kweekelingen der veeartsenijschool aanhoudend verminderd, en het Regerings-verslag over den staat van het onderwijs in 1853/54 vermeldt, dat in 1850 in het geheel geene kweekelingen zijn aangekomen, en laatstelijk slechts zeven kweekelingen aan de school werden opgeleid. Dat de school overigens aan het doel harer oprigting beantwoorden moet, zullen de aldaar opgeleide veeartsen het vertrouwen der landlieden winnen, daaromtrent is men het eens. Vooral een meer degelijk en meer practisch onderwijs dan, naar sommige leden meenden, tot hiertoe te Utrecht gegeven werd, zou daartoe bijdragen. In verband daarmede werd het denkbeeld geopperd, of het niet beter ware, dat de veeartsenijschool ten platten lande, te midden der landlieden, gevestigd ware? Vooral in het belang der kweekelingen achtte men zoo iets wenschelijk. Zij worden thans te Utrecht te veel als stedelingen opgevoed en daardoor minder geschikt om later onder den boerenstand te verkeeren. Zij zouden ook, ware de school ten platten lande gevestigd, meerdere gelegenheid vinden voor practisch onderwijs, beter bekend worden met de wijze, hoe door de landlieden hun vee opgevoed en behandeld wordt. Van den anderen kant zou de gemeenzaamheid met den boerenstand, die zij daardoor verkregen, niet weinig bevorderlijk zijn tot het doen verdwijnen van vooroordeelen tegen de wetenschappelijke veeartsen, zooverre die nog bestaan.

De Staat heeft verder belang bij de beperking der vrije uitoefening van de veeartsenijkunst, omdat met vrije uitoefening een behoorlijk toezigt op de menschelijke geneeskunst even min kan zamengaan als eene goede politie over besmettelijke veeziekte. De verkoop van geneesmiddelen vooral is voor geene behoorlijke regeling vatbaar, wanneer het bezit van een patent aan den empiricus de bevoegdheid geeft, onvrijelijk, en zonder aan eenig toezigt onderworpen te zijn, geneesmiddelen te verkoopen en af te leveren. Maar voornamelijk zal behoorlijk toezigt op de besmettelijke veeziekte onmogelijk zijn, zoolang de veehouders in de empirici het middel zullen vinden om de onder hun vee uitgebroken ziekten geheim te houden. Ten bewijze moge strekken, dat de ontduiking van de voorschriften op de politie over besmettelijke veeziekten heeft toegenomen sedert het verleenen van schadevergoeding uit het fonds van den landbouw heeft opgehouden, omdat tot het verkrijgen van die vergoeding een getuigschrift van eenen erkenden veearts noodig was.

Nevens het belang van den Staat om het empirisme op het gebied der veeartsenijkunst te weren, mag ook zijne verpligting jegens degenen die aan eene rijks-instelling tot veeartsen worden opgeleid, niet worden uit het oog verloren. Door de gelegenheid tot die studie te verschaffen, door de gelegenheid aan te bieden eener openlijke erkenning van bekwaamheid tot uitoefening van het vak, heeft de Staat stilzwijgend de verpligting op zich genomen, om die uitoefening te beschermen tegen de concurrentie van het empirisme. Die bescherming is alleen mogelijk door de vrije uitoefening van het beroep voortaan aan banden te leggen.

Vooroordeelen van den boerenstand, voorliefde voor de empirici, zooverre die bestaan, mogen niet beletten datgene in te voeren, wat het belang en de pligt van den Staat medebrengen. Maar die vooroordeelen zullen overwonnen en het gebruik van wetenschappelijke veeartsen menigvuldiger worden, zoodra, door wering der empirici, hun getal langzamerhand zal vermeerderen. Die vermeerdering en de uitbreiding hunner practijk zullen van zelf ook te weeg brengen, dat zij zich hunne diensten minder duur zullen laten betalen. Het bezwaar dat die diensten den veehouder te duur zouden komen te staan, zal ook weggenomen worden wanneer van regeringswege een tarief wordt vastgesteld voor de hulp, die de veeartsen verleenen, en voor de geneesmiddelen die zij leveren. In Pruissen is zoodanig tarief opgenomen in het *Medicinaledikt* van 21 Junij 1815. Ook in art. 24 van de Belgische wet van 11 Junij 1850 wordt het vaststellen van een tarief, waaraan de veeartsen, onder zekere daar vermelde omstandigheden, onderworpen zullen zijn, aan het gouvernement opgedragen.

Tegenover het aangehaalde voorbeeld van Engeland, als een land waar vrije uitoefening der veeartsenijkunst is toegelaten, heeft men gewezen op Belgie, en op de aldaar geldende meermalen aangehaalde wet van 11 Junij 1850; op Oostenrijk, Pruissen, de kleinere Staten van het Duitsche Verbond, Denemarken, Zwitserland enz., in al welke landen, volgens de Memorie van Toelichting der evengenoemde Belgische wet, sedert lang wetten bestaan, welke de uitoefening der veeartsenijkunst zonder toelating van staatswege verbieden.

§ 5. Het wetsontwerp bezigt voor de omschrijving van het onderwerp, dat het regelt, het gebruikelijke woord *veeartsenijkunst*. Men wil echter aan de Regering gevraagd hebben, of dat woord wel alles in zich bevat, waarvan de wet bestemd is de uitoefening te regelen? Is daarin bepaaldelijk wel duidelijk genoeg begrepen de verloskunst van het vee? Men kan niet veronderstellen, dat zij volgens dit ontwerp niet behoort tot de uitoefening der veeartsenijkunst en dat men haar aan de empirici zou willen hebben overgelaten. En toch geeft de redactie van art. 13 aanleiding tot twijfel daaromtrent. Zou het welligt beter zijn, tot wegneming van dien twijfel, en om ook in andere opzigten het denkbeeld duidelijker uit te drukken, in plaats van veeartsenijkunst te lezen: *genees-, heel- en verloskunst van het vee!*

Ook omtrent de vraag, welke dieren bij het wets-ontwerp beschouwd worden te zijn de voorwerpen van de uitoefening der veeartsenijkunst, is twijfel ontstaan. Het ontwerp spreekt dan eens van *vee*, zoo als in de artt. 1, 4, 11, 17, 21 en 22, dan wederom van *dieren*, zoo als in de artt. 5, 8, 10 en 13. Men blijft onzeker of het eerste of alleen bedoeld zijn de eigenlijk gezegde *landbouwdieren*, waaronder ook de paarden kunnen gerekend worden te behooren, dan wel in ruimeren zin de zoogenaamde *huisdieren*, zoodat bijv. ook honden zouden behooren tot de dieren, wier ziekten alleen door toegelatene veeartsen mogen worden behandeld. Het zal noodig zijn dat de Regering deswege opheldering geve en den twijfel wegneme.

(*Wordt Vervolgd*)

's Gravenhage, 20 Maart.

Z. M. heeft de benoemingen van jhr. mr. J. P. A. L. Ram, burgemeester van Breukelen Nijenrode, Breukelen St. Pieter, Portengen en Mijnhoven, tot secretaris dier gemeenten, bekrachtigd.

---

* Naar men verneemt, heeft Z. M. aan de in nood verkeerende landgenooten, eene zeer aanzienlijke som doen uitreiken.

---

* De algemeene collecte, heden alhier gehouden, ten behoeve van de ongelukkigen, die door den watersnood hebben geleden, heeft aller verwachting overtroffen. Iedereen heeft zich om strijd beijverd daaraan deel te nemen. Zij heeft opgebragt de aanzienlijke som van ƒ 62,759, waaronder eene gift van Z. M. van ƒ 5,000.

Indien zooals wel niet te betwijfelen valt, allerwege in het Vaderland in die verhouding ten behoeve van den zwaren nood wordt bijgedragen, dan is het te hopen, dat die werkelijk zal worden gelenigd, dat de dag van heden als een merkwaardige dag in de harten zal gegrifd blijven van hen, die geleden en die liefderijk hulp geboden hebben.

---

* H. M. de Koningin-moeder heeft op Haar paleis appartementen in gereedheid doen brengen voor den Russischen generaal Budberg, die deze reeds betrokken heeft.

---

* Z. M. de Koning heeft heden middag ten 3 ure in een bijzonder gehoor ontvangen den Russischen generaal Budberg, overbrengende de officiële kennisgeving van het overlijden van Keizer Nikolaas I en de troonsbestijging van Alexander II, Keizer aller Russen.

---

* Het heeft Z. M. behaagd, bij besluit van den 20 Februarij ll., no. 100, het departement van Oorlog te magtigen, om de miliciens der ligting van 1854, die bij de verschillende korpsen van het leger in reserve zijn gesteld tegen den 3en April aanstaande in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden, en wel die, welke tot het wapen der kavallerie, en de regementen veld- en rijdende artillerie behooren, in het algemeen voor den tijd van een jaar, en die, welke bij het wapen der infanterie, de drie regementen vesting-artillerie, het korps Pontonniers en het bataillon Mineurs en Sapeurs zijn ingedeeld, voor den tijd van zes maanden. — Bij bovengemeld besluit zijn tevens dezelfde bepalingen gemaakt, als ten aanzien der reserve van 1852 zijn medegedeeld onder §§ 1 en 2 der circulaire van den 26 April 1853 met dien verstande, dat de sub § 2 bedoelde loting bij de korpsen op den 10 Julij aanstaande zal plaats hebben. — In verband hiermede is door het Departement van Oorlog bepaald:

1o. dat onder de thans in activiteit op te komen miliciens ook behooren te worden begrepen diegenen, welke bij de ligting van 1854 voor het buitengewoon contingent ter vervanging van de ontbrekende manschappen der ligtingen van 1851, 1852 en 1853 aangewezen, doch even als de overige miliciens van 1854, in reserve zijn gesteld geworden; en

2o. dat, vermits het Israëlitisch Paaschfeest in de eerste dagen van April invalt, en de Israëlitische militairen steeds in de gelegenheid worden gesteld hunne godsdienstfeesten te houden, de opkomst der miliciens, Israëlieten, zal worden verschoven tot na den afloop daarvan, en wel tot den 12 April aanstaande, ten einde hen in de gelegenheid te stellen voormeld Paaschfeest behoorlijk te houden.

---

* Men verneemt, dat ook op onderscheidene bijzondere scholen dezer residentie inzamelingen hebben plaats gehad ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, Gezien art. 9 van het reglement voor de dienst van den rijkstelegraaf, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 5den Januarij 1854 (*Staatsblad* no. 1); Gelet op de noodzakelijkheid dat nader worde omschreven wat, ten aanzien der bezorging van berigten buiten de telegraaflijn per bode, door kleine afstanden te verstaan zij, heeft bepaald:

1o. voor bezorging van berigten buiten de lijn mogen door de kantoren van den rijkstelegraaf geene boden worden gebezigd, wanneer de af te leggen afstand meer dan 15 Nederlandsche mijlen (kilometers) bedraagt;

2o. berigten, welke de aanwijzing tot bezorging per bode over eenen grooteren afstand bevatten, worden door het eindkantoor van den rijks-telegraaf per post verzonden;

3o. het kantoor van afzending is niet verantwoordelijk voor de bepaling van den afstand tusschen het eindkantoor en de buiten de telegraaflijn gelegen plaats.

Bij den boekdrukker C. Lantermans alhier is uitgegeven eenige dichtregelen van een werkman, getiteld: *Bede om een liefde offer*, uitgegeven ten voordeele van de noodlijdenden door den watersnood. Het zijn woorden uit het hart tot het hart, die voorzeker bij den steeds tot weldoen bereid zijnde Nederlander weêrklank zullen vinden. Het is een offer van een werkman, vragende om een liefde-offer voor zijne ongelukkige natuurgenooten. Zulk eene edele poging verdient aanmoediging en ondersteuning. Moge dan dit boekske een ruim debiet vinden, opdat een weldadig doel bereikt worde en de werkman tevens het genoegen smake, dat zijne poging op regten prijs geschat wordt. Welaan dan, geef, geef allen wat: het geringste penningske op het altaar der liefde is den Heer een welgevallig offer!

De Belgische dagbladen dringen sedert eenigen tijd met kracht bij hunne regering aan, op de oprigting eener oorlogsmarine. De reden, die zij daarvoor aanvoeren is, de bescherming van den Belgischen handel in die landstreken, waar hij niet volkomen veilig is. Zij begrijpen, dat daar nu en dan de Belgische vlag moet worden vertoond, om aan de woeste bewoners ontzag in te boezemen. De *Précurseur* komt in zijn nommer van eergisteren weder op dit onderwerp terug en noemt onder anderen Afrika's kust, waar de bescherming van den handel en het vertoonen van de vlag vooral worden gevorderd.

De Belgen begrijpen dus, dat het noodzakelijk is schepen te houden, om hunne vlag te vertoonen, waar de bescherming van hun handel dit eischt, en onder de landen, waar dit gevorderd wordt, noemen zij het eerst de kust van Afrika. Wij hebben schepen; onze handel vordert van onze regering het zenden van een paar bodems naar Afrika's Westkust tot zijne bescherming, en onze regering weigert aan dit verzoek te voldoen. Hoe zouden onze naburen, die verlangen, dat tot geen ander doel, eene oorlogsmarine bij hen worde georganiseerd, dan om de vlag te vertoonen aan de kleine staten van centraal Amerika, sommige republieken van Zuid-Amerika en de Afrikaansche kust, zulk eene handeling van hunne regering opnemen? Wij gelooven, dat bij de Belgische regering het zonderlinge denkbeeld tot zulk eene weigering niet zoude kunnen opkomen, omdat zij begrijpt, dat in den bloei van den handel, de welvaart van het land gelegen is. (*N. R. Ct.*)

De Harlinger stoomboot heeft den 17 dezer beproefd of de zee genoegzaam open was, om de vaart van daar op Amsterdam te kunnen hervatten. Zij heeft echter voorbij

Workum zooveel ijs ontmoet, dat zij de reis niet verder kon voortzetten, en in de haven moest terugkeeren.

Te Winschoten is den 15den te Oude Pekel-A te water gelaten het schoenerschip *graaf Adolf*, groot 100 lasten gebouwd op de werf van den scheepsbouwmeester J. Kuiper, voor rekening eener reederij onder directie van den heer D. Mulder, aldaar, zullende gevoerd worden door kapt. G. Prango.

Hoorn, 19 Maart. Ons kleine garnizoen heeft een blijk willen geven van deszelfs milddadigheid jegens de noodlijdenden bij de jongste overstrooming en heeft eene som bijeengebragt, die werkelijk, betrekkelijk, vrij aanienlijk genoemd mag worden; zoo men zegt bedraagt het bijeengebragte de som van ruim *f* 68, die of reeds aan eene der commissien gezonden is of zal worden, of bij de algemeene collecte morgen te houden, zal worden gevoegd.

Groningen, 17 Maart. Heden promoveerde tot doctor in de verloskunde de heer W. H. Crull, med. doctor te Meppel, na de verdediging van eenige verloskundige stellingen.

Esch, 17 Maart. Ook onze gemeente is gelijk anderen overstroomd geweest, zoodanig dat het water 1¼ palm hooger gestaan heeft dan bij menschen geheugen bekend is. Tot 4 à 5 huisgezinnen zijn in eene woning moeten gehuisvest worden en wij hebben aan de liefdadigheid en de zorgen van onzen WelEerw. heer pastoor Piggen en van den Eerw. heer kapellaan te danken, die op levensgevaar bij gebrek van eene schuit, aan de armen menschen hunne dagelijksche voeding hebben verschaft, dat deze niet van gebrek zijn omgekomen. De hemel vergelde het onze waardige zielenherders en den heer kerkmeester M. Santegoeds, die mede in den nood behulpzaam is geweest.

Wij hoopen, dat de algemeene collecte in deze gemeente vrij aanzienlijk moge zijn, maar mogen ook vertrouwen dat heeren verhuurders van hoeven aan de door de ramp getroffen huurders, zooveel mogelijk, kwijtschelding of afslag van huur zullen toestaan.

Advertentiën.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 20 Maart 1855.

	Pct.			Pct.	
Nederland.			**Rusland.**		
Ned. W. Schuld.	2½	61¾ 13/16	*Hope* 1798/1816	5	101¼
Dito Certificat.	3	78½	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito	4	91 ⅛ 91	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening.	4		Dito Dito	4½	88⅛
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope*	4	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Stieglitz*	5	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2½		Dito 1854	5	81⅜
Dº *Rothschild*	2½		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito	6	60
Obligatiën	3	65 ½	**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	
Nieuwe	1	18⅛	**Oostenrijk.**		
Dito Buitenl.	3	37⅛ ¼	Metalliek	5	62⅜
Dº Binnenl. s/m.	3	31½ ⅝ 9/16	Dito bet. Amst.	5	73[illegible]
Bew. Sp. Com.		4 15/16	Dito Nation.	5	65[illegible]
Amort. Schuld.			Dito 1847	2½	31[illegible]
Portugal.			Dito 1851/1852	2½	31[illegible]
Londen nieuwe.	3	38¼			
Dito uitgest.	4				

Braz. bij Roth. p. s. 500. 5 pct. 98⅞; Philad. [illegible] act. 2 1/16; Mexic., te Lond. 3 pct. 19⅝, ⅞; dito Onb[illegible] ⅞; Gren., te Lond. Uitg. 5 9/16.

Over het geheel was de markt heden zeer gedrukt, [illegible] Kooporders in Holl. Oostenrijksche Spaansche fondsen.

FRANKFORT, Maandag 19 Maart. Metall. 5 p[illegible] Spanje 1 pct. 18 13/16; dito binn. 3 pct. 31⅝; W[illegible] Lond. 117¾; dito Ween. 93½; dito Parijs 95½.

LONDEN, Maandag 19 Maart. Consols op t. 93⅜, [illegible] N. Mexic. 3 pct. 20¾, 21; Sardinie 5 pct. 87, 87[illegible] 1 pct. 18⅜, ½, 18⅜, ½; dito 3 pct. buit. 37; dit[illegible] 4⅝, ⅞; dito Passive 4⅛, ¼; Russen 4½ pct. 90 [illegible] 100; Turksche leening 80½, 80½.

PARIJS, Maandag 19 Maart. Fr. 4½ pct. 94.10[illegible] 69.45; Sp. binn. 3 pct. 31⅝; dito 1 pct. 18½.

WEENEN, Maandag 19 Maart. N. Metall. 82[illegible] 86⅜; Bankactien 1017; Lombarden 101; Loten [illegible] Zilver 26½, Wissel op Londen 12.15; dito op Parijs [illegible]

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenha[illegible]